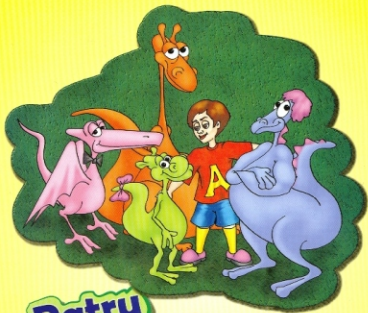

INSTITUTUL NAȚIONAL DE
CERCETARE-DEZVOLTARE ÎN SĂNĂTATE
BUCUREȘTI

Patru

prieteni

de

nădejde

București
2005

**INSTITUTUL NAȚIONAL DE
CERCETARE-DEZVOLTARE ÎN SĂNĂTATE
BUCUREȘTI**

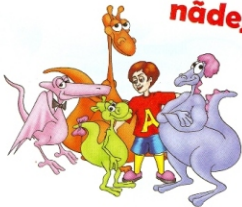
**MINISTERUL SĂNĂȚĂII
Unitatea de Management a
Proiectului Fondului Global a
a Băncii Mondiale**

Această lucrare a fost realizată în cadrul proiectului
„Îmbunătățirea controlului tuberculozei la copii”,
finanțat de Fondul Global de Combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei
și implementat de către
Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Sănătate.

INSTITUTUL NAȚIONAL DE
CERCETARE-DEZVOLTARE ÎN SĂNĂTATE
BUCUREȘTI

Patru prieteni de nădejde

București
2005

Lucrare realizată de:

Coordonator proiect:
Dr. Maria-Cristina Dinescu

Autori:
Dr. Amira Melinte
Jurnalist Mariana Negoită

Ilustrare grafică:
Dumitru Vasile

Revizuire:
Dr. Ingrid Gheorghe

Evaluator extern:
Dr. Erica Nechita

Vara a sosit de curând.

Andrei,
un băiețel de 8 ani, cu fața prelungă,
păr castaniu, ochi mari și visători
este tare nerăbdător.

Școala a luat sfârșit
și mama i-a promis că
va pleca în vacanță
la bunici.

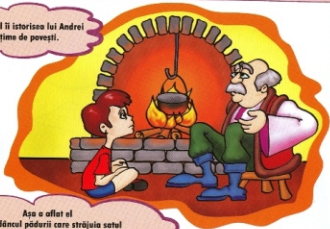

Satul bunicilor
este așezat
într-un loc minunat,
la marginea unei păduri întinse

și,
ori de câte ori
ajunge acolo,
își simte sufletul cuprins
de o mare
bucurie.

Seara bunicul îi istorisea lui Andrei
o mulțime de povești.

Așa a aflat el
că în adâncul pădurii care străjuia satul
își făcuse sălaș o creatură înspăimântătoare și dușmănoasă
pe nume
Beka.

Acesta avea trei fii și împreună puseseră
stăpânire pe pădure.

Nimeni nu mai trecea pe acolo de teama lor.

S-au găsit câte unii mai îndrăzneți care să se aventureze prin acele locuri
și să-l înfrunte pe Beka, dar nici unul dintre ei nu a reușit
să-l răpună.

El avea puteri neobișnuite.

Se putea transforma pe loc într-un microb foarte mic
pe care nimeni nu mai putea să-l vadă
și îl ataca pe bietul călător.

Acesta, nomaiputând să-l zărească pe dușman,
nu mai avea cum să lupte cu el, oricât de viteaz ar fi fost.

Pe loc cădea bolnav și își pierdea puterile.

Andrei se hotărî ca în zori să plece în căutarea lui Beka
pentru a salva pădurea din ghearele lui.
Dar nu suflă nimănui nici un cuvânt.

Acum
colorezi
tu!

Dis-de-dimineață o porni pe cărarea ce ducea spre pădure.
Soarele strălucea deasupra lui, vântul legăna ușor firele de iarbă.

Ajuns în vântul dealului zări un potic mare, albastru.
Era lacul.
Dincolo de lac se întindea pădurea.

Se îndreptă într-ocolo.

Coborând pe cărarea ce duce spre lac întâlni o creatură
nici prea mare nici prea mică,
verzuie cu solzi mici.
Semăna cu un dinosaur.

Bună dimineața, băiețel !
Dar unde ai pornit așa
de dimineață ?

- Spre pădurea de dincolo de lac,
ți răspunse Andrei.
Dar tu cine ești ?

-Sunt Izo !
Vrei să fim prieteni ?

Andrei primi cu bucurie propunerea.

Noul lui tovarăș îl sfătuie ca nu cumva să se apropie de pădure pentru că acolo trăiește Beka împreună cu cei trei fii ai săi.

Fără să țină seama însă de sfaturile noului său prieten, băiatul se îndreaptă spre lac.

Văzând o bărcuță de lemn legănându-se la marginea apei, sări în ea și începu să vâslească spre malul celălalt.

Izo sări și el în barcă alături de Andrei. Abia făcuseră câțiva metri de la mal, când deodată, la suprafața apei apărură patru capete verzi.

Unul dintre ele, foarte mare, înota în față, iar celelalte, mai mici, în spatele lui.

- Uite-l pe Beka ! strigă Izo.

- N-ai voie să mergi mai departe!
îi spuse creatura din apă.
Băieți, avem un intrus în
lacul nostru!

Aici noi suntem stăpâni
și nu vom lăsa pe nimeni pe domeniul nostru !
odăgă aceste.

Răstoarnă-l bărcuța!
- zise Beka către unul dintre fiii săi -
și să ne arate acest băiețel
cum știe el să înoate!

În acel moment, fiul cel mic al lui Beka se apropie înot de barca lui Andrei și începu să împingă cu botul lui uriaș barca ce începu să se logene.

Izo sări sprinten spre fiul lui Beka, îl apucă de bot și îl stropi cu un acid puternic. Fiul lui Beka urlă de durere și se scufundă în apă.

Ah! Ce-ai îndrăznit să-i faci fiului meu? se auzi glasul lui Beka. Am să te distrug imediat.

Și, căscând botul larg, se apropie cu prudență de barcă. Se vede că-i era teamă de Izo.

Fiul cel mic al lui Beka apără la suprafața apei. Plângea de se auzea în tot lazul. Din cauza acidului, botul îi era plin de bășici.

Beka înotă repede până la bărcuța lui Andrei. Ochii lui bulbucați priveau stăruitor spre acesta, amenințându-l cu botul mare și căscat în care se mișca o limbă lungă.

Andrei era pregătit pentru orice.

Scufundă-l totă pe băiatul ăsta răul se auzi atunci glasul fiului cel mare.

Deodată ajunse la ei un strigăt: Beka, înotă-l pe Rifa!

Capul verde porunci: Toți sub apă!

Cei trei fii ai lui Beka dispărură în fundul lacului.

Acum
colorezi
tu!

Cine ești tu?
întrebă Andrei.

Eu sunt Rifa
și pot umbra
pe apă la fel ca pe uscat.

Cum de l-ai speriat atât de rău pe Beka,
stăpânul iazului?

Ha, ha, ha!
Eu sunt stăpânul iazului,
Beka este doar un lăudăros.

Dar iată că vine și Pira.

Pira
se rotește de câteva ori
pe deasupra iazului
și
se lasă ușor în jos,
până ajunge lângă barcă.

Totți patru,
Andrei împreună cu noii lui prieteni
care-l salvară de batul amenințător al lui Beka,
porniră spre celălalt mal.

Dar bărcuța, nu după multă vreme,
se opri.

Se agățase între buruieni
și,
cu toate eforturile depuse,
nu reușiră să o urnească din loc.

Hai să-l căutăm pe Eta,
răspunse Rifa.

Așa vom reuși
să eliberăm bărcuța
și să ne continuăm drumul.
Eu pot umbla pe apă,
Pira poate zbura,
Iar tu Izo ai acidul.
Unindu-ne forțele vom reuși să
eliberăm pădurea de
monstrul Beka.

Trebuie
să chemăm pe cineva
în ajutor,
zise Izo.

Rifa și Pira porniră
în căutarea lui
Eta.

Andrei și Izo,
rămăși în bărcuță,
îi așteptau
cu nerăbdare.
Deasupra lor
o salcie pletoasă
își întindea ramurile
până
la suprafața apei.
Pe Andrei
il străfulgeră
o idee.

Împreună cu Izo
s-au agățat de crengile salciei
și au părăsit bărcuța.
Ajunși pe trunchi
și-au dat drumul în jos
până au ajuns pe uscat.
Acum erau
în siguranță.

Deodată
Andrei îl zări
pe Beka.

Ți-am mai spus
că nu ai ce căuta
pe domeniul nostru !

Andrei
se pregăti
de luptă.
Dar Beka
se făcu nevăzut.
Se transformase
într-un microb mic,
mic de tot
și când Andrei
a tras aer în piept,
Beka i-a pătruns adânc
până în plămâni.

Băiețelul
începu să se simtă
rău.
Beka îl imbolnăvise
și nu știa
cum să se lupte cu el.
Îl simțea în corpul
lui.

Puterile
începură
să-l părăsească.
Începu să tușească,
să transpire.

Văd
că ai pățit și tu
la fel ca ceilalți care
s-au aventurat prin aceste locuri,
îi spuse Izo.

Te-a atacat
Beka,
dar împreună
vom reuși
să-l învingem.
Va fi o luptă grea
și ai nevoie
de ajutorul nostru.
Beka
este un monstru nemilos
și numai dacă
ne unim forțele
îi vom veni
de hac.

Rifo, Izo, Pira și Eto
se făcură nevăzuți.

Andrei
își dădu seama că
se dădea o luptă aprigă
în corpul lui.

După un timp însă
inceu să se simtă
mai bine.

Se întinse pe iarbă.
Adormi.

Când se trezi
îi zări pe prietenii lui
lângă el.

A fost o luptă grea,
îi povesti Izo.
Beka a căzut rănit
și a fost nevoit
să fugă.
Dar noi
trebuie să mai rămânem
cu tine până
vei scăpa cu desăvârșire
de el
și te vei întoarce
acasă.

Se îndreptară
cu toții
spre bărcuța
pe care Eta reușise să
o elibereze de ierburile
în care
se încălcise.

Râul devenea
din ce în ce
mai larg și mai adânc,
iar apa înainta
cu viteză tot mai
mare.

Din depărtare
răsuna un zgomot înăbușit.
Andrei asculta cu atenție
dar nu înțelegea
ce se petrece.
Observa însă că bărcuța
începuse să se legene
tot mai tare și plutea
tot mai repede.
Zgomotul misterios devenea
din ce în ce mai intens.
Bărcuța se legăna
atât de puternic încât
Andrei fu nevoit
să se țină
cu toate puterile
de marginile ei.

Dacă
văslim pe râu în jos
vom ajunge în sat,
spuse Rifa.
Andrei este obosit
și flămând.
Trebuie să
se întoarcă acasă,
bunicii lui vor fi
îngrijorați.

Se îndreptau
repede-repede în josul râului spre sat.
Zgomotul misterios din depărtare creștea din ce în ce mai mult până se transformă într-un adevărat urlet.
Uitându-se înapoi Andrei îl zări pe Beka. Acesta, adunându-și ultimele puteri o pornise
iarăși pe urmele lui Andrei.
Vroia să-l prindă cu orice preț.

Ține-te bine
Andrei !
Imediat urmează o cascadă foarte înaltă,
zise Rifa,
dar noi îți vom susține bărcuța
ca să nu se răstoarne
sau
să se sfărâme.

Din cauza
vuietului asurzitor,
Andrei abia auzea
ce-i spuneau
prietenii lui.
Aceștia
își ocupaseră
deja
pozițiile pentru
a-i susține
barca.

Pira se așeză înaintea bărcuței,
Rifa în partea dreaptă,
Izo în stânga
și
Ete în spatele ei
pentru că era mai puternic.

Apa
spumega și valia
căzând de la înălțime,
dar pentru prietenii lui Andrei
nu era un obstacol
greu de trecut.

Bărcuța
cobora în viteză
prin torentul
de apă.

S-ar fi strivit cu siguranță de bolovani dacă n-ar fi fost susținută de cei patru tovarăși.

Acum
colorezi
tu !

În sfârșit tarentul se potoli.
Apa curgea liniștită, odihnindu-se parcă după drumul învalburat.
Pira, care era în fruntea bărcuței, o trase repede la mal.
Andrei coborî din barcă pe uscat.

Noi
ne luăm
rămas bun
acum de la tine
Andrei,
îi spuse Pira.
Ne pare atât de bine că
am putut să te ajutăm
să îl învingi pe Beka
și am reușit
să eliberăm pădurea
de sub
dominatia lui !
Te vor însoți
Izo și cu Rifa
ca să ajungi
cu bine
acasă.

Vă mulțumesc !
le spuse el prietenilor.
Dar ce s-a întâmplat
cu Beka ?

A încercat să ne urmărească
și a pierit în apa învalburată,
îi răspuse Eta.

Ați fost niște tavorași minunați,
aș fi fost învins dacă nu erați voi lângă mine !
Ie-a mărturisit băiețelul.

Andrei împreună cu Izo și cu Rifa s-au întins să se încălzescă la soarele care strălucea sus de tot peste pădure. Ar fi stat mai mult pe malul râului, dar soarele începuse să coboare. Se însera. Dinspre tufișuri se întindeau pe pământ umbre lungi.

Cei trei prieteni porniră de-a lungul apei spre sat.

Nu ne-a rămas prea mult de mers până în sat, zise Andrei către Izo.

Cum mergeau ei așa, deodată zăriră într-un luminis un căluț alb stând pe iarbă.

Era tare necăjit.

Își scrântise un picioruș când alerga prin pădure și nu se mai putea ridica.

Cred că este foarte însetat. Poate că îi este foame. Cine știe de când stă aici? se întrebă Rifa.

Probabil că-l doare foarte tare piciorul, adăugă Izo. Oare o să mai poată să alerge vreadată?

Am să-l ajut să meargă! zise Andrei în acel moment, deși nu știa cum va reuși acest lucru.

Dacă reușim să găsim câteva frunze de pătlăgină și câteva crengi îl putem ajuta să ajungă acasă, spuse Rifa.

Unde să caut eu pătlăgina asta? se întrebă Andrei. Orice-ar fi, trebuie să o găsească...

... și porni în căutarea frunzelor de pătlăgină și a crengilor.

Potea din proajma răului abia se putea zări din cauza ierburilor înalte crescute de o parte și de alta.

Cum avea el să găsească pătlagina ?

Însă, prietenul la nevoie se cunoaște.

Și de data asta îi sări în ajutor Rifa.

Nu după multa căutare găsiră leacul necesar.

Au pus
frunzele de pătlagină
în jurul piciorului rănit,
deasupra câteva crenguțe
și, spre marea lor bucurie,
călțul alb se ridică
în picioare.

Era fericit
și se uita recunoscător
la cei care
î-l-au salvat.

Ce amestecătură de ierburi.

Andrei îl mângâie cu dragoste.

Am să-î duc
la bunici
și am să am
grijă de el !

Cum
vom ajunge
la casa bunicii
tăi ?
îl întrebă
Iza pe Andrei.

Băiețelul
privi cu atenție în jur
și spuse :
"Să o pornim în direcția
soarelui !"

Și, însoțiți de călțul alb, porniră agale spre sat.

Acum
colorezi
tu!

Nu după mult timp Andrei auzi un glas cunoscut și se îmbujoră la față.
Era glasul bunicii lui care îl căuta.

Era
tare obosit după aventurile trăite
și se bucură mult
când o văzu.

Unde o fi
micuțul meu Andrei ?
Pe unde o fi hoinărit
atât timp ?

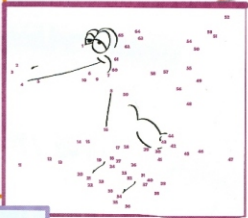
Sunt aici !
strigă Andrei,
și alergă să-și îmbrățișeze
bunica.

Pe unde ai
umblat,
copil năzdrăvan ce ești ?
se auzi apoi
glasul bunicii.
Te-am căutat
peste tot.

Vă
povestesc mâine
prin ce peripeții grozave
am trecut.
Îmi este atât de
foame și de somn !

Andrei
își luă apoi rămas bun
de la bunii lui prieteni Izo și Rifa,
care l-au ajutat să ajungă
în siguranță
acasă.
Căluțul cel alb
a rămas la casa bunicii
și au devenit prieteni
nedespărțiți.

IAȚĂ CE TREBUIE SĂ FACI :
UNEȘTI CIFRELE ÎN ORDINE CREȘCĂTOR, COLORĂZI ȘI, APoi,
ÎMI SPUI
CUM SE NUMEȘTE
PERSONAJUL DESCOPERIT.

**Dragi copii,
Sper că istorioara
v-a plăcut.**

**Să știți că, de fapt,
ceea ce i s-a întâmplat lui Andrei
i se poate întâmpla oricui.
Beka este bacilul tuberculos
descoperit de un savant pe nume
Koch.**

**Acel bacil poate îmbolnăvi multă lume.
Când cineva inspiră bacilii tuberculoși,
ei pătrund odată cu aerul
până în plămâni și apare
boala (tuberculoză),
cu tuse, febră, transpirații și
alte lucruri neplăcute.**

**Dar, să știți că avem noi ac de cojocul ei !!!
Izo și Rifa sunt cele mai puternice
medicamente antituberculoase,
ele se numesc de fapt
Izoniazidă și Rifampicină,
și le folosim pentru a distruge
bacilul tuberculos.**

**Pira și Eta se numesc
Pirazinamidă și Etambutol,
alte două medicamente folosite cu succes
alături de
Izoniazidă și Rifampicină
în lupta cu boala.**

